

BOSHLANG'ICH SINFLARDA INGLIZ TILINI O'QITISHDAGI QIYINCHILIKLAR

Toshtemirova Sabrina Toshpulat qizi

Shahrisabz davlat pedagogika instituti Filiologiya fakulteti Xorijiy til va adabiyoti (ingliz tili) yo'nalishi 3-bosqich talabasi e-mail: toshtemirovas303@gmail.com

Melikova Gavhar Turdiqulovna

Shahrisabz davlat pedagogika instituti Filiologiya fakulteti ingliz tili o'qituvchisi

Anotatsiya: *Ushbu tezisda boshlang'ich sinflarda ingliz tilini o'qitish jarayonida uchraydigan asosiy muammolar yoritilgan. Jumladan, metodik, lug'aviy, fonetik, psixologik va ijtimoiy qiyinchiliklar tahlil qilinib, ularning asosiy sabablari ko'rib chiqilgan. Shuningdek, bu muammolarni bartaraf etish yo'llari sifatida kommunikativ metodlardan foydalanish, vizual va interaktiv materiallar qo'llash, o'qituvchilarning malakasini oshirish zarurligi ta'kidlangan. Tadqiqot amaliyotda til o'rgatish samaradorligini oshirishga xizmat qilishi mumkin.*

Kalit so'zlar: *boshlang'ich ta'lim, ingliz tili, o'qitish metodikasi, qiyinchiliklar, kommunikativ yondashuv, o'yinli darslar, o'qituvchi malakasi.*

DIFFICULTIES IN TEACHING ENGLISH IN PRIMARY SCHOOL

Toshtemirova Sabrina Toshpulat qizi

*Shahrisabz State Pedagogical Institute, Faculty of Philology 3rd-year student
Department of Foreign Languages and Literature (English) E-mail:
toshtemirovas303@gmail.com*

Melikova Gavhar Turdiqulovna

*Shahrisabz State Pedagogical Institute, Faculty of Philology, English Language
Teacher*

Abstract: *This thesis highlights the main challenges faced in the process of teaching English in primary school. It analyzes methodological, lexical, phonetic, psychological, and social difficulties and examines their underlying causes. Furthermore, the study emphasizes the necessity of using communicative methods, visual and interactive materials, and improving teachers' professional skills as solutions to these problems. The research may contribute to increasing the effectiveness of language teaching in practice.*

Keywords: *primary education, English language, teaching methodology, challenges, communicative approach, game-based lessons, teacher qualification.*

ТРУДНОСТИ ПРЕПОДАВАНИЯ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА В НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЕ

Тоштемирова Сабрина Тошпулат қизи

*Шахрисабзский государственный педагогический институт,
филологический факультет Студентка 3-го курса, направление «Иностранные
языки и литература (английский язык)» Электронная почта:
toshtemirovas303@gmail.com*

Меликова Гавхар Турдикуловна

*Шахрисабзский государственный педагогический институт Филологический
факультет, преподаватель английского языка*

Аннотация: *В данной тезисной работе освещаются основные трудности, возникающие в процессе преподавания английского языка в начальной школе. Анализируются методические, лексические, фонетические, психологические и социальные проблемы, а также рассматриваются их основные причины. Кроме того, в исследовании подчеркивается необходимость использования коммуникативных методов, визуальных и интерактивных материалов, а также повышения профессиональной квалификации учителей в качестве решений обозначенных проблем. Работа может способствовать повышению эффективности обучения иностранному языку на практике.*

Ключевые слова: *начальное образование, английский язык, методика преподавания, трудности, коммуникативный подход, игровые уроки, квалификация учителя*

Bugungi kunda ingliz tili nafaqat xalqaro muloqot vositasi, balki ta'lim, texnologiya, ilm-fan va madaniyat sohalarida yetakchi tilga aylanib bormoqda. Shu sababli dunyoning ko'plab mamlakatlarida ingliz tilini erta yoshdan boshlab o'rgatishga alohida e'tibor qaratilmoqda. O'zbekiston Respublikasida ham bu yo'nalishda izchil islohotlar olib borilmoqda, jumladan, maktabgacha ta'limdan boshlab ingliz tilini bosqichma-bosqich o'rgatish tizimi yo'lga qo'yilmoqda. Boshlang'ich sinflarda chet tilini o'rgatish jarayoni esa o'ziga xos murakkabliklarga ega. Chunki bu yoshdagi o'quvchilar hali ona tilini mukammal egallab ulgurmagan bo'ladi, ularning psixologik va fiziologik rivojlanish xususiyatlari hisobga olinishi zarur. Ushbu tezisdagi aynan boshlang'ich sinflarda ingliz tilini o'qitishdagi dolzarb qiyinchiliklar, ularning sabablari va bartaraf etish yo'llari yoritib beriladi. Bular:

1. Metodik qiyinchiliklar

Boshlang'ich sinf o'quvchilari bilish faoliyatining shakllanish bosqichida bo'lganliklari sababli, ularga chet tilini o'rgatish uchun maxsus metodik yondashuv talab etiladi. An'anaviy o'qitish metodlari – grammatik tarjima usuli yoki faqat darslik asosida o'qitish bu bosqichda yetarli samara bermaydi. Jalolov J. (2012) ta'kidlaganidek, bolalar tilni ko'proq eshitish, ko'rish, harakat va hissiy taassurotlar orqali o'zlashtiradilar. Shu bois, dars jarayonida audio-vizual materiallardan, mimika, pantomima, jismoniy harakatlarga asoslangan o'yinlardan, rolli o'yinlardan keng foydalanish talab etiladi. Bu metodik yondashuvlar til o'rganishni tabiiy va qiziqarli qiladi.

2. Lugʻaviy va talaffuzdagi muammolar

Yangi til oʻrganishda eng katta toʻsiqlardan biri – bu soʻz boyligini toʻplash va toʻgʻri talaffuzni shakllantirishdir. H. D. Brown (2007) fikricha, fonetik koʻnikmalarni rivojlantirish muntazam mashq va modelga asoslangan yondashuvni talab qiladi. Boshlangʻich sinf oʻquvchilari koʻpincha soʻzlarni notoʻgʻri talaffuz qiladi, eslab qolishda qiynaladi, ularni kontekstda qoʻllay olmaydi. Bunday hollarda darsda rasmi kartochkalar, animatsiyalar, sheʼr va qoʻshiqlar, ertaklar, jismoniy harakat bilan birga oʻqitiladigan faoliyatlar yordam beradi. Shuningdek, soʻzlarni dramatizatsiya qilish orqali eslab qolish samaradorligi ortadi.

3. Psixologik va ijtimoiy omillar

Boshlangʻich yoshdagi bolalar emotsional, faol, harakatchan boʻlishadi. Ular tez charchaydi, eʼtiborni uzoq saqlay olmaydi. Bu esa darsda uzluksiz diqqatni talab qiladigan topshiriqlarni bajarishni qiyinlashtiradi. Penny Ur (1999) yozganidek, agar oʻqituvchi darsni bolalar ruhiyatiga moslashtira olmasa, ular chet tiliga nisbatan salbiy munosabat hosil qilishi mumkin. Shu bois, oʻqituvchi darsni interfaol, oʻyinli, syujetli va rang-barang shakllarda tashkil etishi zarur. Oʻyin elementlari, musobaqalar, ragʻbatlantiruvchi baholash tizimi bolalarda motivatsiyani kuchaytiradi.

4. Oʻqituvchilarning tayyorgarlik darajasi

Boshlangʻich sinfda ingliz tilini oʻqituvchi pedagogning malakasi darsning sifatini belgilovchi asosiy omillardandir. Gʻulomov S. va boshqalar (2021) tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda koʻrsatilishicha, baʼzi oʻqituvchilar metodik bilimga ega boʻlmasligi, innovatsion texnologiyalarni qoʻllay olmasligi sababli dars samaradorligi past boʻladi. Bundan tashqari, baʼzi hududlarda zamonaviy darsliklar, texnik vositalar va qoʻllanmalar yetishmasligi holatlari ham mavjud. Oʻqituvchilarning muntazam malaka oshirish kurslarida qatnashishi, tajriba almashuvi, innovatsion metodikalarni oʻzlashtirishi muhim ahamiyatga ega.

Boshlangʻich sinflarda ingliz tilini oʻrgatish murakkab va masʼuliyatli jarayon boʻlib, unga yondashishda pedagogik, psixologik va metodik yondashuvlarning uygʻunligi talab etiladi. Yuqorida keltirilgan qiyinchiliklar tizimli va ilmiy asoslangan yechimlarni talab qiladi. Til oʻrganish jarayonini qiziqarli, interaktiv va bolalar uchun mos shaklda tashkil etish, oʻqituvchilarning malakasini oshirish, metodik bazani boyitish orqali bu muammolarni kamaytirish mumkin. Ayniqsa, oʻyinli metodlar, kommunikativ yondashuv, audio-vizual materiallar orqali tilni oʻrganish bolalarda mustahkam koʻnikmalar hosil qiladi. Bu esa keyingi bosqichlarda chet tilini oʻzlashtirish uchun mustahkam poydevor yaratadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Gʻulomov, S. va boshqalar. Ingliz tilini oʻqitish metodikasi. – Toshkent: Oʻqituvchi, 2021.
2. Brown, H. Douglas. Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy. – Pearson Education, 2007.

3. Ur, Penny. A Course in Language Teaching: Practice and Theory. – Cambridge University Press, 1999.
4. Jalolov, J. Chet tillarni o'qitish metodikasi. – Toshkent: O'zbekiston, 2012.